Woordvoering wethouder Angely Waajen-Crins

Dank aan alle partijen voor hun inbreng in eerste termijn! Het is mooi te zien hoe betrokken, bezorgd, maar ook hoe creatief uw raad is.
Samen bouwen aan Beesel!

Hartelijk bedankt voor de schep> spade, bats. Daar ben ik blij mee, die herinnert mij aan de opgave waar we samen voor staan.

WIJ BOUWEN SCHOLEN
Een van de grootste projecten voor onze gemeente is de bouw van het IKC. Fijn dat dit door meerdere fracties positief is genoemd. Binnenkort ontvangt u een raadsinformatiebrief om u op de hoogte te houden van de actuele stand van zaken.

WE BOUWEN HUIZEN
Dit begint met uw eigen woon-zorgvisie. Daarin zeggen we dat we 500 woningen gaan toevoegen, uiterlijk in 2033. De huizen zijn nodig omdat onze bevolking groeit én de huishoudens kleiner worden. Er zijn sowieso 330 woningen extra nodig, maar u heeft de ambitie om daarbovenop 170 woningen extra te bouwen. Zo kunnen we meer balans in onze woningvoorraad creëren: sociale huur en betaalbare woningen, maar ook gaan we extra inzetten op het midden- en hoge segment. Zo groeien we met kwaliteit en bieden wij onze eigen inwoners de kans om wooncarrière te maken, maar ook om inwoners van buiten onze gemeente aan te trekken (de sterke schouders).
We zijn al op weg, er wordt al volop gebouwd en diverse plannen zijn in voorbereiding.

WAAR KOMEN DE NOG TE BOUWEN WONINGEN?
Het is belangrijk dat de juiste woningen op de juiste plekken komen en daar gaat u een keuze in maken. In de raadswerkvergadering van 26 november gaan we hierover met u in gesprek. Wij bereiden die momenteel voor. In ons voorstel houden we de kloostertuin overigens Groen.

In deze *strategische aanpak woningbouwlocaties* wijzen we plekken aan voor de woningbouwopgave. Dat is niet alleen voor ons als gemeente belangrijk, maar ook voor de markt. Hoe duidelijker wij zijn, des te sneller kan de markt hier op in spelen.

Wij stellen kaders op, op basis waarvan we de geschikte woningbouwlocaties aanwijzen. Dat doen we enerzijds op basis van fysieke eigenschappen, denk aan het landschap, stedenbouw en verkeersontsluitingen. Maar we kijken ook zeker naar de mens, naar leefbaarheidsaspecten.

Zo is de Towndeal een mooi voorbeeld waar we woningen kunnen toevoegen. Vanuit het programma Towndeal hebben we meer inzicht gekregen in de kansen van dit gebied en de uitdagingen. Tijdens een raadswerkvergadering bent u hierin meegenomen. Nu is het tijd om een ontwikkelkader voor het gebied op te stellen en de gebiedsontwikkeling te starten. We komen hierover bij u terug.

WE BOUWEN DUURZAAM
Bij het IKC is duurzaam bouwen in het Programma van Eisen opgenomen. De VLP stelt aan raadscollega's een vraag over de duurzaamheidsnorm BENG of ENG bij nieuwbouw. Ik wil u nog meegeven dat in uw IHP staat vermeld voor de nieuwbouw van Onderwijshuisvesting dat ENG de norm is. Dat passen we vooralsnog ook toe bij maatschappelijk vastgoed, mede gezien de verwachte Europese regelgeving en uw en onze duurzaamheidsambitie. Indien de meerderheid van uw raad deze duurzaamheidsambitie wil bijstellen, en dus het kader wil veranderen, horen wij dat graag van u.

Ontwikkelende partijen mogen traditionele bouwmaterialen toepassen, maar in de prestatieafspraken is wel afgesproken dat er een inspiratiegids komt. Op deze manier inspireren we initiatiefnemers met goede voorbeelden.

We willen geen percentage juridisch afdwingen bij nieuwbouw-ontwikkelingen. Bij nieuwbouwontwikkelingen maken we immers als gemeente een integrale afweging. Daarbij wegen we ruimtelijke kwaliteit, groen, water, verkeer/parkeren, wonen, duurzaamheid allemaal mee. En we houden rekening met de betaalbaarheid en uitvoerbaarheid van ontwikkelingen.
Overigens doen we al het één en ander met betrekking tot de toepassing van duurzame bouwmaterialen, zo is er bij de aanbesteding van de projectmatige woningen in het plan Heijackerstraat duurzaamheid en duurzame materialen nadrukkelijk onderdeel geweest van de selectiecriteria.

WELKE WONINGEN VOEGEN WE TOE

Sociale huur

Terecht werd geconstateerd dat we veel sociale huur en betaalbare woningen in onze gemeente hebben. Dit brengt ook uitdagingen in het sociale domein met zich mee. Daarom verdelen we de sociale woningbouw ook over onze gemeente. We zien dat de sociale voorraad in de kern Beesel procentueel achterblijft bij de andere twee kernen. Het uitsluiten van een kern, bijvoorbeeld Beesel zoals eerder werd gesuggereerd, zorgt ervoor dat er in Offenbeek en Reuver meer sociale huur moet komen. Wij willen dat spreiden. In de woonzorgvisie is dan ook het streven opgenomen naar wijken die in balans zijn met een mix van vitale en minder vitale inwoners in de gemeente. Aan dit kader houden we vast. Als je alleen sociale huur toevoegt in de kernen waar al veel sociale huur is, creëer je een grotere disbalans. Met de Provincie, de regio en met elkaar hebben we afgesproken meer balans te brengen in onze woningvoorraad.

Overigens zien we in de praktijk dat opleveringen van woningen stapsgewijs gaan, soms worden er meer (sociale) huurwoningen opgeleverd, en een ander jaar weer vooral koopwoningen. Het kan dus zijn dat we er op enig moment even overheen gaan, maar dan wordt dat meestal ook wel gecompenseerd door het realiseren van koopwoningen op een ander

moment. Het is van belang om dit percentage van 30% in meerjarig perspectief te zien.
Met betrekking tot de voorliggende motie over 30% sociale huur, is punt 4 wat ons betreft overbodig want regiogemeenten hebben zich ook al gecommitteerd aan de woondeal waarin dit percentage is opgenomen. Voor het overige kan het college deze motie omarmen.

Over de regeling voor de verhuisvouchers met betrekking tot sociale huurwoningen: de regeling is door het college vastgesteld. Momenteel wordt er gewerkt aan het opzetten van de uitvoering en we hopen snel aan de slag te gaan.

Tevens zagen we een vraag met betrekking tot Bösdael. Er zijn leegstaande zorgappartementen en het voorstel van de VLP fractie is deze om te katten naar de doelgroep jeugd en studenten. Dat wordt lastig aangezien de behoefte er wel degelijk is. De Zorggroep heeft namelijk aangegeven dat de leegstand met name te maken had met de personele tekorten in de zorg. U geeft aan dat we ervoor moeten zorgen dat er voldoende aanbod komt voor de jeugd en studenten. Die opgave zullen we op een andere plek moeten realiseren, aangezien de verwachting is dat we de woningen voor de doelgroep van de Zorggroep ook hard nodig hebben.

Aandacht voor lokaal woningzoekenden
In de woonzorgvisie staat dat we ernaar streven 170 woningen in het duurdere segment toe te voegen. We willen groeien en ook sterke schouders aantrekken om de draagkracht in de gemeente Beesel te vergroten. Daarmee bedoelen we ook dat nieuwe inwoners van buiten de gemeentegrenzen hier mogen komen wonen, maar uiteraard is dit ook voor de woon carrière van Beeselnaren zelf van belang.

In de prestatieafspraken besteden we aandacht aan de toewijzing van woningen. Daarnaast wordt er in regionaal verband gewerkt aan een huisvestings- en urgentieverordening. Samen met andere Noord-Limburgse gemeenten verkennen we hierin de mogelijkheden die een

huisvestingsverordening biedt voor het met voorrang kunnen huisvesten van ‘eigen’ inwoners.
Als je onderbouwd kunt aantonen dat de Beeselse mensen een tekort hebben aan woonruimte, dan mag je in een huisvestingsverordening opnemen dat er toegewezen mag worden aan de eigen bevolking. Daarom zijn we gestart met een regionaal schaarste-onderzoek, die de onderbouwing moet leveren. U heeft een motie ingediend met betrekking tot de woningtoewijzing aan eigen inwoners.

We maken ons er sterk voor, met de kanttekening dus dat de onderbouwing uit het schaarste onderzoek moet komen. In de regio werken we hieraan. Dus de motie kunnen we omarmen met deze kanttekening.

Faciliteren nieuwe initiatieven

Er is gevraagd om mogelijkheden te scheppen voor woningsplitsing. Woningsplitsing is al in bepaalde gevallen mogelijk. Het betreft wel een maatwerkafweging, want in sommige delen van onze gemeenten zijn de grote woningen schaars en willen we juist inzetten op het behoud van deze grotere, soms vrijstaande woningen. In 2025 gaan we het afwegingskader voor woningbouwverzoeken herijken en dan zullen uw oproep hiervoor meewegen.

Daarnaast werken we graag mee aan mooie, vernieuwende wooninitiatieven bij nieuwe woonlocaties. Zelf hebben we als gemeente Beesel bij de ontwikkeling van de Heijackerstraat veel energie gezet om een Collectief Particulier Opdrachtgeverschap te faciliteren. Dit heeft helaas niet geleid tot een definitief project, mede omdat de behoefte niet aanwezig was.
Kortom, er loopt al veel op het gebied van wonen. Aan het eind van het jaar krijgt u weer de jaarlijkse raadsinformatiebrief, waarin wij u bijpraten over de diverse ontwikkelingen.

WONEN = VOORZIENINGEN

Nu besef ik goed dat ik alleen heb gesproken over woningbouw. Natuurlijk is dit niet het enige dat nodig is voor een goed woon- en leefklimaat. Meer woningen, meer inwoners vraagt ook om meer voorzieningen. De huisartsen, tandartsen en fysiotherapeuten werden al genoemd. Zodra initiatieven zich aandienen benaderen we deze met een positieve grondhouding. Bij grotere

gebiedsontwikkelingen zoeken we naar koppelkansen voor bijvoorbeeld nieuwe praktijkruimtes.

HALEN WE DE AMBITIE: JA
Onze overtuiging is dat we de ambitie die we ons zelf hebben gesteld, namelijk het bouwen van 500 woningen, kunnen realiseren. Gesterkt door signalen uit de markt die onze aanpak onderschrijven en staan te popelen om te starten met de realisatie. Het realiseren van deze ambitie vraagt wel om doortastendheid en besluitvaardigheid, zowel van ons als college, maar ook van u als raad.

Woon-zorgvisie
Bij één fractie is de indruk ontstaan dat de focus meer ligt op wonen dan op zorg. De fractie vraagt zich af of gezien de toekomstige demografische ontwikkelingen de focus meer gewijzigd worden richting zorg. In uw woonzorgvisie heeft u staan dat we in 2027 gaan evalueren. Dat betekent natuurlijk niet dat we tot die tijd niets doen op het gebied van wonen en zorg. Samen met mijn collega Linda van den Beucken heeft dit ook nu volop de aandacht.

Eén van de actiepunten uit de woon-zorgvisie is de integrale wijkaanpak. Deze aanpak zijn we aan het voorbereiden; we ronden deze in Q1 2025 af. Hierin zijn zowel wonen als zorg (maar ook andere thema's) onderdeel van gesprek en waar nodig de aanpak.

HERVORMINGSAGENDA JEUGD
Er zijn nog steeds, en terecht zorgen, over de kosten van onze Jeugdhulpverlening. Door de landelijke hervormingen in 2015 hebben gemeenten een stevige taak en verantwoordelijkheid op hun bord gekregen. Voor heel Nederland geldt dat de zorg niet beheersbaar is, en dat we dus moeten omvormen. En dat biedt ook kansen! Voorkomen dat iemand in de jeugdzorg terecht komt, is daarbij cruciaal.
Mij is opgevallen dat we in Beesel sinds vorig jaar een stevig Preventief Programma hebben, en eerlijk gezegd is dat ook de belangrijkste knop waar we aan kunnen en moeten draaien. Dat heeft u als raad goed gezien en daar

heeft u op gestuurd in o.a. de Kadernota Sociaal Domein en de Beleidsnota Lokaal Jeugdbeleid.
Daarbij is het cruciaal om in de regio héél goed samen te werken. En dat doen we. Het ministerie van VWS geeft aan dat er een goede pedagogische basis geboden moet worden en daar hebben wij in Beesel sterk op ingezet.
De Bibliotheek, een rijk verenigingsleven, welzijnsinstanties, cultuur, onderwijs, kinderopvang. U investeert daarin. Wij lopen in de regio best wel voorop met een stevig Lokaal Team. Onze kleinschaligheid helpt daarbij. In dat team zit diverse kennis en kunde, zeer goede lijnen met huisartsen, onderwijs, zorginstellingen. Dit team geeft zelf vaak al hulp en advies, verwijst door en/of escaleert indien nodig.
Kijkend naar de voorliggende begroting hebben fracties opmerkingen gemaakt en vragen gesteld over de Jeugdzorg.
De bijraming in de begroting van €582.000 heeft met name betrekking op Segment 1. Dit is een gevolg van de aangepaste verdeelsleutel, waarbij er een zo eerlijk mogelijke verdeling is van de totale kosten. De gemeente Beesel betaalt daarmee de zorg die daadwerkelijk wordt ingezet. Dat is een faire verdeling.

Bij de overige Segmenten (2, 3 en 4) ramen we niet bij, met uitzondering van de indexeringen. De extra kosten bij Jeugdzorgplus zijn verklaarbaar door de niet doorgevoerde tariefverhogingen die wel contractueel waren afgesproken en het verkleinen van de groepen.
Sinds de invoering van de segmenten in 2020 hebben we de cijfers beter in beeld, mede door de beschikbaarheid van dashboards. Hierdoor worden er reële ramingen gemaakt voor de jeugdzorg en kunnen we eerder bijsturen als dat nodig is.
Om die reden verwachten we geen vergelijkbare situatie als in 2020. Als gemeente Beesel zijn we afhankelijk van de middelen voor jeugd vanuit het gemeentefonds. Daar hebben we helaas geen invloed op.

In het regionaal beleidsplan Jeugd is een speerpunt opgenomen dat gericht is op preventie en vroegsignalering. Naar aanleiding van dit speerpunt is er een regionaal preventieplan Jeugd opgesteld. Dit wordt eind 2024 regionaal

vastgesteld en vervolgens uitgevoerd. Zoals gezegd zijn we actief bezig met de inzet van preventieve acties.
Inzetten op preventie vraagt een investering, waarbij effecten pas op de langere termijn zichtbaar worden.

Bij de verlenging en nieuwe contractering zijn we gehouden aan de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) reële prijzen Jeugdwet. Het is op dit moment niet duidelijk wat dit gaat betekenen voor de begroting van 2026. Zodra dit helder wordt, zal dit in de P&C cyclus meegenomen worden.

Dan wil ik graag nog iets rechtzetten. De koppeling van het amendement “samen ontmoeten, samen beleven’ met het familie-evenement (Ultimate Warrior als organisator) is niet juist.
Acties op het amendement ‘samen ontmoeten, samen beleven’ zijn begin dit jaar uitgezet. Helaas zijn enkele afspraken tot kennismakingen met (nieuwe) ambtenaren van beide gemeentes niet doorgegaan. Inmiddels zijn er nieuwe afspraken gemaakt voor een kennismaking om verdere samenwerking te onderzoeken. Het college kan toezeggen dat we voor het zomerreces van 2025 een plan van aanpak opgesteld hebben waarover de raad wordt geïnformeerd.

Daarnaast heeft uw raad in 2022 aangegeven dat er binnen de gemeente een jaarlijks terugkerend 'uniek familie-evenement' moet komen (als vervanger van het Long Course Weekend). Dit is vervolgens opgenomen in ons Sportakkoord 23-26. Vanaf 2024 is een structurele raming van € 25.000 in de begroting opgenomen voor een familie sportevenement. Hieruit is in 2024 de scholen- en familierun (het familie-evenement) van Ultimate Warrior voortgekomen.

Meerdere fracties hebben vragen over de combinatiefunctionarissen. Het gevraagde overzicht van de totale kosten per functie, hoe de kostenverdeling is tussen gemeente en betrokken partners en per functie inzicht in wat wettelijk verplicht is en wat wij bovenwettelijk doen. Dat overzicht zullen we aanleveren in Q1 2025.

Samenvattend met betrekking tot de moties en amendementen op mijn portefeuille:

- Maximaal 30% sociale huurwoningen.
  Zoals ik eerder aangaf is het vierde punt overbodig maar kan het college de overige punten omarmen.

- Voorrang woningtoewijzing eigen inwoners gemeente Beesel
  Zoals aangegeven maken we ons hier sterk voor, maar moeten wel nog in de regio komen tot een invulling, afstemming en onderbouwing hiervan. Dus het college kan met die kanttekening de strekking van de motie omarmen.

Voorzitter, dank